

Q & As Ταμείου Δανείων ΤΕΠΙΧ III

Α. Γενικές ερωτήσεις

1. **Ερώτηση:** Τι είναι το Ταμείο Δανείων ΤΕΠΙΧ III;

Απάντηση: Το Ταμείο Δανείων ΤΕΠΙΧ III αποτελεί ένα χρηματοδοτικό μέσο επιμερισμένου ρίσκου για την παροχή νέων δανείων Επενδυτικού Σκοπού και Κεφαλαίων Κίνησης Ειδικού Σκοπού, το οποίο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Ταμείου Χαρτοφυλακίου «Ταμείο Επιχειρηματικότητας III»

Το Ταμείο στοχεύει στην στήριξη και ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων για τη βελτίωση της πρόσβασής τους στη χρηματοδότηση καλύπτοντας μεγάλο εύρος των χρηματοδοτικών αναγκών τους με σκοπό την ενίσχυση της παραγωγικής λειτουργίας τους, την βελτίωση των διαδικασιών και των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών και κατ' επέκταση την βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους και της θέσης τους στις διεθνείς αγορές.

2. **Ερώτηση:** Από που χρηματοδοτείται το Ταμείο;

Απάντηση: Η χρηματοδότηση του Ταμείου πραγματοποιείται με πόρους ύψους € 200.000.000 που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ελληνικό Δημόσιο, και προέρχονται από την συνεισφορά πόρων από το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.

3. **Ερώτηση:** Πώς διαμορφώνεται ο προϋπολογισμός του Ταμείου;

Απάντηση: Συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των Πιστωτικών Ιδρυμάτων κατά 60% σε κάθε χορήγηση, διαμορφώνεται συνολικό χαρτοφυλάκιο δανείων ύψους έως € 450.000.000. Το πρόγραμμα προβλέπει την επιδότηση τόκων για 2 έτη με επιπλέον κεφάλαια, το ύψος των οποίων εκτιμάται ότι θα ανέρθει σε € 12.000.000. Οι συνολικοί πόροι προς Τελικούς Αποδέκτες (ήτοι σε δάνεια και επιδότηση τόκων) ανέρχονται σε € ~462.000.000.

4. **Ερώτηση:** Ποιο είναι το οικονομικό πλεονέκτημα για τη χρηματοδοτούμενη επιχείρηση;

Απάντηση: Α. Η χρηματοδοτούμενη επιχείρηση απαλλάσσεται πλήρως των τόκων για το μέρος του δανείου που συγχρηματοδοτείται από το ταμείο (ήτοι το 40% εκάστου δανείου), δεδομένου ότι το ποσό αυτό του παρέχεται από το Ταμείο άτοκο.

Β. Το Ταμείο δύναται να επιδοτεί τμήμα του επιτοκίου που εφαρμόζει το Πιστωτικό Ίδρυμα στα κεφάλαιά του (ήτοι το 60% εκάστου δανείου). Η επιδότηση αφορά στα 2 πρώτα έτη του δανείου (από την 1η εκταμίευση) και μειώνει το επιτόκιο του Πιστωτικού Ίδρυματος κατά 3% (ή αλλιώς κατά 300 bps), το οποίο περαιτέρω μειώνει σημαντικά το συνολικό κόστος δανεισμού για την επιχείρηση.

Γ. Κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα που συμμετέχει στο Ταμείο υποχρεούται να μειώνει το επιτόκιο κάθε δανείου τουλάχιστον κατά 25 μονάδες βάσης (bps) τα επιτόκια που θα εφαρμόζε σε αντίστοιχες χρηματοδοτήσεις χωρίς τη συμμετοχή του Ταμείου.

Δ. Το ανώτατο ύψος των εμπράγματων εξασφαλίσεων που δύναται να ζητήσει το Πιστωτικό Ίδρυμα σε κάθε χρηματοδότηση δεν επιτρέπεται να υπερβεί το 100% του κεφαλαίου του δανείου.

5. Ερώτηση: Ποιο είναι το σχήμα χρηματοδότησης κάθε δανείου;

Απάντηση: Το Ταμείο καταβάλλει για κάθε δάνειο το 40% του κεφαλαίου άτοκα, ενώ το υπόλοιπο 60% χορηγείται μέσω του Πιστωτικού Ιδρύματος με τη χρέωση των σχετικών επιτοκίων σύμφωνα με την πιστοδοτική του πολιτική μειωμένων κατά τουλάχιστον κατά 25 bps (μονάδες βάσης). Επιπρόσθετα, το Ταμείο δύναται να επιδοτεί τμήμα του επιτοκίου που εφαρμόζει το Πιστωτικό Ίδρυμα στα κεφάλαιά του (3% ή αλλιώς 300 bps), για τα 2 πρώτα έτη του δανείου (από την 1η εκταμίευση). Δείτε σχετικό πίνακα με τα μέγιστα προσφερόμενα επιτόκια ανά Τράπεζα.

6. Ερώτηση: Ποιος αναλαμβάνει την πιστωτική σχέση με την ενδιαφερόμενη επιχείρηση;

Απάντηση: Η σύναψη δανείων, η εκταμίευση και η παρακολούθηση αυτών, υλοποιούνται από το εκάστοτε συνεργαζόμενο Πιστωτικό Ίδρυμα και σύμφωνα με τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες του, τηρώντας τους όρους του Ταμείου, όπως αυτοί ισχύουν και περιγράφονται στην Πρόσκληση του Ταμείου και την Επιχειρησιακή Συμφωνία μεταξύ της ΕΑΤ και του εκάστοτε Πιστωτικού Ιδρύματος. Το Πιστωτικό Ίδρυμα έχει τη μόνη άμεση πιστωτική σχέση με την επιχείρηση.

7. Ερώτηση: Ποιο είναι το ύψος χρηματοδότησης;

Απάντηση: Ανά Δράση, το ύψος χρηματοδότησης δύναται να κυμανθεί ως ακολούθως:

- Υποπρόγραμμα 1 – Δάνεια Επενδυτικού Σκοπού
 - Δράση 1.1: € 20.000 έως € 1.500.000 (καθεστώς ενίσχυσης De Minimis)
 - Δράση 1.2: € 20.000 έως € 8.000.000 (καθεστώς ενίσχυσης ΓΑΚ)
- Υποπρόγραμμα 2 – Δάνεια Κεφαλαίου Κίνησης Ειδικού Σκοπού
 - Δράση 2.1: € 10.000 έως € 500.000 (καθεστώς ενίσχυσης De Minimis)

8. Ερώτηση: Τι διάρκεια δύναται να έχει το δάνειο;

Απάντηση: Ανά Δράση, η διάρκεια του δανείου δύναται να κυμανθεί ως ακολούθως:

- Υποπρόγραμμα 1 – Δάνεια Επενδυτικού Σκοπού
 - Δράσεις 1.1 και 1.2: 60 έως 144 μήνες (συμπεριλαμβανομένης τυχόν ΠΧ)
- Υποπρόγραμμα 2 – Δάνεια Κεφαλαίου Κίνησης Ειδικού Σκοπού
 - Δράση 2.1: 24 έως 60 μήνες (συμπεριλαμβανομένης τυχόν ΠΧ)

9. Ερώτηση: Παρέχεται Περίοδος Χάριτος;

Απάντηση: Παρέχεται δυνατότητα λήψης Περιόδου Χάριτος (κεφαλαίου), η οποία συμπεριλαμβάνεται στη συνολική διάρκεια του δανείου. Αναλυτικά ανά Δράση:

- Υποπρόγραμμα 1 – Δάνεια Επενδυτικού Σκοπού
 - Δράσεις 1.1 και 1.2: **έως 24 μήνες**
- Υποπρόγραμμα 2 – Δάνεια Κεφαλαίου Κίνησης Ειδικού Σκοπού
 - Δράση 2.1: **έως 12 μήνες**

10. Ερώτηση: Ποιες είναι οι επιλέξιμες μορφές δανείων;

Απάντηση: Ανά Υποπρόγραμμα υποστηρίζονται οι ακόλουθες μορφές δανείων:

- Υποπρόγραμμα 1 – Δάνεια Επενδυτικού Σκοπού
 - Χρεολυτικά ή τοκοχρεολυτικά τακτής λήξης
 - Ομολογιακά μη μετατρέψιμα δάνεια
 - Επιτρέπεται το «balloon payment» με την προϋπόθεση ότι, δεν θα απομένει για το τελευταίο χρονικό διάστημα (δηλ. το 25% της συνολικής διάρκειας του δανείου) κεφάλαιο μεγαλύτερο του 70% του εκταμιευθέντος δανείου
- Υποπρόγραμμα 2 – Δάνεια Κεφαλαίου Κίνησης Ειδικού Σκοπού
 - Χρεολυτικά ή τοκοχρεολυτικά τακτής λήξης
 - **Δεν** επιτρέπονται ομολογιακά δάνεια (μετατρέψιμα ή μη)
 - Επιτρέπεται το «balloon payment» με την προϋπόθεση ότι δεν θα απομένει για το τελευταίο χρονικό διάστημα (δηλ. το 25% της συνολικής διάρκειας του δανείου) κεφάλαιο μεγαλύτερο του 70% του εκταμιευθέντος δανείου

11. Ερώτηση: Ποια είναι η περίοδος χορήγησης των δανείων;

Απάντηση: Η καταληκτική ημερομηνία ένταξης μιας επιχείρησης στο χαρτοφυλάκιο του Ταμείου είναι η 31.12.2029 (λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα) και αφορά τόσο στην υπογραφή της σύμβασης, όσο και στην εκταμίευση του δανείου.

12. Ερώτηση: Πως μπορεί να εκταμιευθεί το δάνειο;

Απάντηση: Το δάνειο δύναται να εκταμιευθεί είτε εφάπαξ, είτε τμηματικά. Η πρώτη εκταμίευση του δανείου πρέπει να πρέπει να ολοκληρωθεί εντός τεσσάρων (4) μηνών από την υπογραφή της δανειακής σύμβασης και το αργότερο έως την 31.12.2029. Οι τμηματικές εκταμιεύσεις πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός 24 μηνών από την από την υπογραφή της Σύμβασης Τελικού Αποδέκτη και σε κάθε περίπτωση έως την 31.12.2029, όποια ημερομηνία από τις ανωτέρω προηγείται.

13. Ερώτηση: Απαιτούνται εξασφαλίσεις για την παροχή της χρηματοδότησης;

Απάντηση: Το Πιστωτικό Ίδρυμα λαμβάνει ενοχικές ή/και εμπράγματα εξασφαλίσεις, σύμφωνα με την πιστωτική πολιτική του. Το μέγιστο ύψος των εμπράγματων εξασφαλίσεων που μπορεί να απαιτηθεί είναι έως το 100% του κεφαλαίου του δανείου.

14. Ερώτηση: Ποια είναι η τιμολογιακή πολιτική (επιτόκια) που εφαρμόζεται;

Απάντηση: Για το 40% του κεφαλαίου του Δανείου, το μέρος δηλαδή που προέρχεται από τους πόρους του Ταμείου, το επιτόκιο είναι μηδενικό. Για το 60% του κεφαλαίου του δανείου, το μέρος δηλαδή που παρέχεται από το Πιστωτικό Ίδρυμα, εφαρμόζεται επιτόκιο (κυμαινόμενο ή σταθερό), όπως αυτό έχει δηλωθεί από το κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα σύμφωνα με την τιμολογιακή του πολιτική και σε συμφωνία με την υποβληθείσα πρότασή για την συμμετοχή του στο Ταμείο. Αναλυτικός πίνακας μέγιστων προσφερόμενων επιτοκίων και εξασφαλίσεων ανά Πιστωτικό Ίδρυμα έχει αναρτηθεί στο site της ΕΑΤ, στη σελίδα του Ταμείου.

15. **Ερώτηση:** Παρέχεται επιδότηση επιτοκίου, ποια είναι η διάρκεια της επιδότησης και οι προϋποθέσεις για τη λήψη της;

Απάντηση: Το Ταμείο παρέχει επιδότηση επιτοκίου στο Υποπρόγραμμα 1, ενώ στο Υποπρόγραμμα 2 δύναται να παρέχει αποκλειστικά και μόνο για τις επιχειρήσεις οι οποίες χρηματοδοτούνται για πρώτη φορά μέσω προγραμμάτων της ΕΑΤ. Η επιδότηση αφορά στο τμήμα του επιτοκίου που εφαρμόζει το Πιστωτικό Ίδρυμα στα κεφάλαιά του (ήτοι στο 60% εκάστου δανείου).

Η επιδότηση αφορά στα δύο (2) πρώτα έτη του δανείου από την πρώτη εκταμίευση, μειώνει το επιτόκιο του Πιστωτικού Ιδρύματος κατά 3% (ή αλλιώς κατά 300 bps) και καταβάλλεται απολογιστικά ανά τρίμηνο, υπό την προϋπόθεση της μη εμφάνισης ληξιπροθεσμίας μεγαλύτερης των 90 ημερών στο εν λόγω δάνειο κατά τη διάρκεια της 2ετίας. Σημειώνεται ότι, η επιδότηση επιτοκίου δεν καλύπτει την εισφορά του Ν. 128/75 και ενδεχόμενους τόκους υπερημερίας που, σε κάθε περίπτωση, βαρύνουν τον τελικό αποδέκτη.

16. **Ερώτηση:** Πως διαμορφώνεται το τελικό επιτόκιο του δανείου;

Απάντηση: Το τελικό επιτόκιο του δανείου προκύπτει από το σταθμισμένο άθροισμα:

A. Για περιπτώσεις με επιδότηση επιτοκίου

Για τα 2 πρώτα έτη: $(40\% * 0\%) + [60\% * (\text{επιτόκιο κεφαλαίων ΠΙ} - 3\%)]$

Για τα υπόλοιπα έτη: $(40\% * 0\%) + (60\% * \text{επιτόκιο κεφαλαίων ΠΙ})$

B. Για περιπτώσεις δίχως επιδότηση επιτοκίου

Για όλα τα έτη: $(40\% * 0\%) + (60\% * \text{επιτόκιο κεφαλαίων ΠΙ})$

Σε κάθε περίπτωση (A ή B), το δάνειο παρέχεται με την εφαρμογή της εισφοράς του Ν. 128/75, που σήμερα ανέρχεται σε 0,60% και εφαρμόζεται στο μέρος του κεφαλαίου του Πιστωτικού Ιδρύματος.

17. **Ερώτηση:** Δίνεται η δυνατότητα πρόωρης εξόφλησης του δανείου;

Απάντηση: Η επιχείρηση μπορεί να εξοφλήσει μερικώς ή ολικώς το δάνειο πριν την ημερομηνία λήξης του χωρίς οποιαδήποτε ποινή ή άλλη επιβάρυνση.

18. **Ερώτηση:** Υπάρχουν έξοδα φακέλου για την επιχείρηση;

Απάντηση: Τυχόν έξοδα καθορίζονται από την τιμολογιακή πολιτική του κάθε Πιστωτικού Ιδρύματος για αντίστοιχες χρηματοδοτήσεις, ως αυτή ισχύει κατά την περίοδο έγκρισης του δανείου. Σημειώνεται ότι τυχόν έξοδα δανειακού φακέλου δεν επιτρέπεται να χρηματοδοτηθούν από το δάνειο.

19. Ερώτηση: Ποιοι είναι οι δικαιούχοι/επιλέξιμες επιχειρήσεις του Ταμείου;

Απάντηση: Δικαιούχοι/επιλέξιμες επιχειρήσεις του Ταμείου είναι:

Για τις Δράσεις 1.1 και 2.1 (De Minimis):

- Είναι Μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ), σύμφωνα με τον ορισμό που αναγράφεται στο Παράρτημα Ι του ΕΚ 651/2014, όπως ισχύει.

Για τη Δράση 1.2 (ΓΑΚ):

- Είναι Μικρομεσαίες επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον ορισμό που αναγράφεται στο Παράρτημα Ι του ΕΚ 651/2014, όπως ισχύει, τηρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις του Κεφ.1 του ΕΚ 651/2014 και πληρούν τη στιγμή της υπαγωγής τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες τρεις προϋποθέσεις:
 - Δεν ασκούν δραστηριότητες σε καμία αγορά,
 - Δραστηριοποιούνται σε οποιαδήποτε αγορά για οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:
 - i. λιγότερο από 10 έτη μετά την καταχώρησή τους (εγγραφή στο αρμόδιο εμπορικό μητρώο ή -εφόσον αυτό δεν απαιτείται- έναρξη εργασιών στην εφορία) ή
 - ii. λιγότερο από 7 έτη μετά την πρώτη εμπορική τους πώληση
 - Χρειάζονται αρχική επένδυση η οποία, βάσει επιχειρηματικού σχεδίου που καταρτίζεται ενόψει μιας νέας οικονομικής δραστηριότητας, είναι υψηλότερη του 50% του μέσου ετήσιου κύκλου εργασιών τους κατά τα προηγούμενα πέντε έτη¹.

Για όλες τις Δράσεις:

- Λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα (διαθέτοντας την απαραίτητη άδεια λειτουργίας -εφόσον απαιτείται).
- Δραστηριοποιούνται σε οποιοδήποτε επιλέξιμο ΚΑΔ ανάλογα το Υποπρόγραμμα, σύμφωνα με αναρτημένο στο site της ΕΑΤ Πίνακα Επιλέξιμων ΚΑΔ.
- Τηρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα όρια σώρευσης ενισχύσεων ανάλογα με τον κανονισμό Κρατικών Ενισχύσεων που εφαρμόζεται.
- Κρίνονται πιστοληπτικά αποδεκτές σύμφωνα με την ισχύουσα πιστωτική πολιτική και τις εσωτερικές διαδικασίες των Πιστωτικών Ιδρυμάτων.
- Δεν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης, αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση

¹ Το όριο αυτό περιορίζεται στο 30% όσον αφορά τις ακόλουθες επενδύσεις, οι οποίες θεωρούνται αρχικές επενδύσεις σε νέα οικονομική δραστηριότητα:

i) επενδύσεις που βελτιώνουν σημαντικά τις περιβαλλοντικές επιδόσεις της δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 2 του ΓΑΚ·
ii) άλλες περιβαλλοντικά βιώσιμες επενδύσεις όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852·
iii) επενδύσεις που αποσκοπούν στην αύξηση της ικανότητας εξόρυξης, διαχωρισμού, διύλισης, επεξεργασίας ή ανακύκλωσης κρίσιμης πρώτης ύλης που παρατίθεται στο παράρτημα ΙV του ΓΑΚ.

εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, η οποία έχει ολοκληρωθεί.

- Δεν θεωρούνται Προβληματικές Επιχειρήσεις (υπό την έννοια του άρθρου 1 παρ. 4 και του σημείου 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού 651/2014, όπως εκάστοτε ισχύουν), κατά τη στιγμή της χορήγησης της ενίσχυσης (σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης).
- Δεν έχουν υπαχθεί σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του Ν.4738/2020, όπως εκάστοτε ισχύει.
- Είναι τραπεζικά ενήμερες (ήτοι με καθυστέρηση μικρότερη ή ίση ≤ 90 ημερών κατά την ημερομηνία της αίτησης στο Πιστωτικό Ίδρυμα) και συνακόλουθα κατά την υπογραφή της Σύμβασης Τελικού Αποδέκτη.
- Δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού τους, του άρθρου 40 του νόμου 4488/17 (Α 137/139/17), όπως ισχύει.
- Είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερες, τόσο κατά τον χρόνο υποβολής αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μέσω του KYC της EAT, όσο και κατά τον χρόνο εκταμίευσης των δανείων. Επιπλέον, δεν παρουσιάζουν στοιχεία αφερεγγυότητας, σύμφωνα με τα τηρούμενα στοιχεία της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ, τόσο κατά τον χρόνο υποβολής αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μέσω του KYC της EAT, όσο και κατά τον χρόνο εκταμίευσης των δανείων.
- Δεν εκκρεμεί σε βάρους τους εντολή ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασύμβατης κρατικής ενίσχυσης βάση απόφασης ΕΕ ή ΔΕΕ.
- Εάν έχουν ενταχθεί σε προγράμματα της EAT (πρώην ΕΤΕΑΝ) που έληξαν ή βρίσκονται σε ισχύ, δεν έχουν εμφανίσει δυσμενή συναλλακτική συμπεριφορά στην αποπληρωμή των οφειλών τους (καταγγελία δανείου ή ληξιπρόθεσμες οφειλές για διάστημα μεγαλύτερο ή ίσο των 90 ημερών) ή έχουν εμφανίσει δυσμενή συναλλακτική συμπεριφορά (καταγγελία δανείου) αλλά έχουν εξοφλήσει πλήρως τις οφειλές τους πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης ή εφόσον πρόκειται για πρόγραμμα εγγυοδοσίας, δεν έχει καταβληθεί το ποσό οφειλής εγγύησης από πλευράς της EAT ή εφόσον έχει βεβαιωθεί η εν λόγω οφειλή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., αυτή έχει ενταχθεί σε καθεστώς ρύθμισης, η οποία συνεχίζει να είναι σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
- Έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής αίτησης χρηματοδότησης, εκτός από τις περιπτώσεις δικαιούχων που ρητά εξαιρούνται από την σχετική υποχρέωση και προσκομίζουν σχετική τεκμηρίωση.
- Έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία αυτοαξιολόγησης για τα Κριτήρια ESG στο ESG Tracker της EAT, και έχουν υποβάλει στο Πιστωτικό Ίδρυμα κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης το ESG Tracker Performance Report σε μορφή PDF, όπου αποτυπώνεται η απόδοση της επιχείρησης στα κριτήρια αυτά. Εναλλακτικά, κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης δύνανται να υποβληθεί επιβεβαίωση για την ολοκληρωμένη υποβολή του ερωτηματολογίου αυτοαξιολόγησης στο ESG Tracker (Submission Confirmation σε μορφή pdf ή mail) με την ρητή υποχρέωση υποβολής του ESG Tracker Performance Report έως την υπογραφή της σύμβασης Δανείου. Επισημαίνεται, ότι το ως άνω ESG Report δεν θα αξιολογείται από το Πιστωτικό Ίδρυμα αναφορικά με μια Σύμβαση Τελικού Αποδέκτη είτε σε επίπεδο ESG κριτηρίων είτε σε επίπεδο διαμόρφωσης πιστωτικού προφίλ Τελικού Αποδέκτη.

20. Ερώτηση: Ποιες είναι οι επιλέξιμες δαπάνες;

Απάντηση: Οι χρηματοδοτήσεις στο πλαίσιο του Ταμείου θα πρέπει να καλύπτουν δαπάνες που περιλαμβάνονται στο επιχειρηματικό σχέδιο (Business Plan) της επιχείρησης, η υποβολή του οποίου είναι υποχρεωτική. Στο Υποπρόγραμμα 1 το Business Plan περιλαμβάνει και την περιγραφή της επένδυσης (επενδυτικό σχέδιο). Οι δαπάνες πιστοποιούνται με την προσκόμιση παραστατικών – δικαιολογητικών τεκμηρίωσης, προκειμένου να διασφαλιστεί η επιλεξιμότητά της, η συσχέτισή της με το υποβληθέν επενδυτικό σχέδιο και η επίτευξη των σκοπών του Ταμείου.

Ειδικότερα:

Για το Υποπρόγραμμα 1, Δράσεις 1.1 και 1.2:

Οι δαπάνες αφορούν στην υλοποίηση του υποβληθέντος επενδυτικού σχεδίου της επιχείρησης, όπως αυτό περιλαμβάνεται στο Business Plan, και δεν έχουν πραγματοποιηθεί (εξόφληση τιμολογίων) πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στον ΕΧΟ. Γίνονται δεκτά τιμολόγια επί πιστώσει ημερομηνίας έως και 6 μήνες πριν την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης στο Πιστωτικό Ίδρυμα². Οι χρηματοδοτήσεις του Υποπρογράμματος 1 απαιτείται σε κάθε περίπτωση να συνοδεύονται από την υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου, και την προσκόμιση των παραστατικών δαπανών που να αποδεικνύουν την υλοποίηση και το σκοπό του επενδυτικού σχεδίου, και να τεκμηριώνουν την τήρηση των όρων του Αρ. 21 του ΓΑΚ, εφόσον αφορούν τη Δράση 1.2.

Για το Υποπρόγραμμα 2, Δράση 2.1:

Οι δαπάνες που εξοφλούνται από το δάνειο κεφαλαίου κίνησης αφορούν υποχρεώσεις σχετιζόμενες με τον εμπορικό/συναλλακτικό κύκλο της επιχείρησης, ως μέρος των δραστηριοτήτων αυτής, όπως για παράδειγμα δαπάνες που σχετίζονται, με ανάπτυξη ή επέκταση των δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης, οι οποίες δεν έχουν πραγματοποιηθεί (εξόφληση τιμολογίων) πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Γίνονται δεκτά τιμολόγια επί πιστώσει ημερομηνίας έως και 6 μήνες πριν την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης στο Πιστωτικό Ίδρυμα. Μεταξύ άλλων, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για αγορά πρώτων υλών, μισθολογικό κόστος που σχετίζεται με την ανάπτυξη ή επέκταση των δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης, αποθεμάτων κ.λ.π.

21. Ερώτηση: Ποιες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες;

Απάντηση: Απαγορεύεται η χρηματοδότηση δαπανών για:

- Πληρωμή τόκων χρέους (δεν ισχύει για τις επιδοτήσεις επιτοκίου που παρέχει το Ταμείο και καλύπτουν μέρος των τόκων του δανείου στο πλαίσιο του Ταμείου)
- Αγορά γης για ποσό που υπερβαίνει το 10% στην συνεισφορά του Ταμείου που καταβάλλεται στον τελικό δικαιούχο

² Ως προς το ανεξόφλητο μέρος του τιμολογίου.

- Τέλη, φόροι (με εξαίρεση τον ΦΠΑ που είναι επιλέξιμος) και εισφορές
- Τυχόν έξοδα δανειακού φακέλου των Πιστωτικών Ιδρυμάτων

22. Ερώτηση: Μπορεί η υποψήφια για χρηματοδότηση επιχείρηση να κάνει αίτηση σε περισσότερα από ένα Πιστωτικά Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Ταμείο;

Απάντηση: Η ενδιαφερόμενη επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει αίτηση δανείου και να χρηματοδοτηθεί από ένα ή περισσότερα Πιστωτικά Ιδρύματα, υποβάλλοντας τα ανάλογα επιχειρηματικά σχέδια (Business Plan) και τηρώντας **α.** τα όρια σώρευσης που θέτουν οι σχετικοί κανονισμοί Κρατικών Ενισχύσεων και **β.** αθροιστικά, για το σύνολο των δανειακών κεφαλαίων που λαμβάνει τα μέγιστα όρια που προβλέπονται ανά Υποπρόγραμμα και συνολικά στο Ταμείο Δανείων ΤΕΠΙΧ III, ήτοι:

- **Υποπρόγραμμα 1:** max € 8.000.000
- **Υποπρόγραμμα 2:** max € 500.000
- **Συνολικά για το Ταμείο Δανείων ΤΕΠΙΧ III:** max € 8.000.000

23. Ερώτηση: Πως υποβάλλονται τα αιτήματα των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων;

Απάντηση: Για την ένταξη στο Ταμείο οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πρέπει να ακολουθήσουν τα κάτωθι βήματα:

- A. Υποβολή αίτησης στην πλατφόρμα KYC (Know Your Customer) της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, μέσω του δικτυακού τόπου <https://kyc.hdb.gr/> . Για κάθε ολοκληρωμένη αίτηση και ύστερα από μία σειρά αξιολογήσεων κριτηρίων επιλεξιμότητας, η αίτηση προωθείται στα Πιστωτικά Ιδρύματα που έχει επιλέξει ο ενδιαφερόμενος για την υποβολή μη δεσμευτικής προσφοράς. Εφόσον η αίτηση γίνει καταρχήν αποδεκτή, δηλαδή λάβει ο ενδιαφερόμενος μη δεσμευτική προσφορά, τότε εκδίδεται ένας μοναδικός κωδικός, ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί στη συνέχεια στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ).
- B. Υποβολή αίτησης στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) - <https://app.opske.gr/>, όπου αναγράφει τον μοναδικό αριθμό αίτησης από την πλατφόρμα KYC (βήμα Α), που αφορά στο Πιστωτικό Ίδρυμα από το οποίο επιθυμεί να χρηματοδοτηθεί και έχει λάβει ήδη μη δεσμευτική προσφορά.
- C. Υποβολή αίτησης και απαιτούμενων δικαιολογητικών στο Πιστωτικό Ίδρυμα για την αξιολόγησή της.

Επιπλέον, η επιχείρηση συμπληρώνει Ερωτηματολόγιο Αυτοαξιολόγησης σε 3 βασικά κριτήρια: Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και Εταιρικής Διακυβέρνησης (ESG) στην πλατφόρμα ESG Tracker by HDB, μέσω του δικτυακού τόπου <https://esgtracker.hdb.gr/> . Η συμπλήρωση του εν λόγω ερωτηματολογίου είναι απαραίτητη, προκειμένου να δύναται να υποβληθεί η αίτηση χρηματοδότησης στο Πιστωτικό Ίδρυμα. Διευκρινίζεται ότι τα αποτελέσματα της αυτοαξιολόγησης δεν αποτελούν κριτήριο επιλεξιμότητας της επιχείρησης στο Ταμείο.

24. Ερώτηση: Ποιο είναι το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων που εμπίπτει το Ταμείο;

Απάντηση: Το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων που εμπίπτει το Ταμείο Δανείων ΤΕΠΙΧ III διαφέρει σύμφωνα με έκαστο Υποπρόγραμμα και Δράση αυτού. Συγκεκριμένα:

- Υποπρόγραμμα 1 – Δάνεια Επενδυτικού Σκοπού
 - Δράση 1.1: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2831/2023 – De Minimis
 - Δράση 1.2: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 και ειδικότερα το άρθρο 21 – Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (ΓΑΚ)
- Υποπρόγραμμα 2 – Δάνεια Κεφαλαίου Κίνησης Ειδικού Σκοπού
 - Δράση 2.1: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2831/2023 – De Minimis

25. Ερώτηση: Ποια είναι τα συνεργαζόμενα Πιστωτικά Ιδρύματα;

Απάντηση: Τα συνεργαζόμενα Τραπεζικά Ιδρύματα στη βάση της με ΑΠ 249807/27.2.2024 Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, στην οποία ανταποκρίθηκαν, της σχετικής απόφασης του ΔΣ της ΕΑΤ και της Επενδυτικής Επιτροπής του Ταμείου Επιχειρηματικότητας III είναι:

- AEGEAN BALTIC BANK
- ALPHA BANK
- ΑΤΤΙΚΑ BANK
- EUROBANK
- ΟΡΤΙΜΑ BANK
- ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
- ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ
- ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
- ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
- ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
- ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ
- ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Β. Εξειδικευμένες Ερωτήσεις Εφαρμογής

- 26. Ερώτηση:** Ποια προγράμματα της ΕΑΤ περιλαμβάνονται στον έλεγχο για την επιβεβαίωση χρηματοδότησης των επιχειρήσεων για πρώτη φορά μέσω προγραμμάτων της ΕΑΤ προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα λήψης επιδότησης επιτοκίου για το Υποπρόγραμμα 2 – Δάνεια Κεφαλαίου Κίνησης Ειδικού Σκοπού; Τι ισχύει σε περίπτωση επιχείρησης ενώ δεν έχει λάβει στο παρελθόν χρηματοδότηση από την ΕΑΤ, λάβει έγκριση για χρηματοδότηση δανείου κεφαλαίου κίνησης και δανείου επενδυτικού σκοπού στο πλαίσιο του ΤΕΠΙΧ III; Δικαιούται να λάβει επιδότηση επιτοκίου για 2 έτη και για τα δύο δάνεια;

Απάντηση: Ο έλεγχος για την μη ύπαρξη προηγούμενης χρηματοδότησης περιλαμβάνει όλα τα προγράμματα (συγχρηματοδότησης & εγγυοδοσίας επιχειρηματικών δανείων/εγγυοδοσίας εγγυητικών επιστολών) της ΕΑΤ και των προγενέστερων αυτής δομών (ΕΤΕΑΝ και ΤΕΜΠΜΕ) χωρίς χρονικό περιορισμό και για το σύνολο των συμβάσεων ανεξαρτήτως κατάστασης. Όσον αφορά στο συγκεκριμένο παράδειγμα, **η σύμβαση του Δανείου Κεφαλαίου Κίνησης στο πλαίσιο Ταμείου Δανείων του ΤΕΠΙΧ III θα πρέπει να προηγηθεί** αυτής του Επενδυτικού Δανείου, διαφορετικά δεν θα δικαιούται ο δυνητικός Τελικός Αποδέκτης επιδότηση επιτοκίου για το Δάνειο Κεφαλαίου Κίνησης.

- 27. Ερώτηση:** Η επιδότηση επιτοκίου θα είναι δυνητική και θα μπορούν να μην την επιλέξουν οι επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τα όρια σώρευσης;

Απάντηση: Ναι, είναι στη διακριτική ευχέρεια της επιχείρησης να αιτηθεί ή να μην αιτηθεί την επιδότηση επιτοκίου.

- 28. Ερώτηση:** Ποια σειρά πρέπει να ακολουθήσει η διαδικασία της αίτησης από τον δυνητικό Τελικό Αποδέκτη;

Απάντηση: Η σειρά που πρέπει να ακολουθείται είναι:

- **1° KYC:** Αίτηση από τον δυνητικό Τελικό Αποδέκτη στην πλατφόρμα της KYC της ΕΑΤ. <https://kyc.hdb.gr/>
- **2° ΟΠΣΚΕ:** Αίτηση από τον δυνητικό Τελικό Αποδέκτη στην πλατφόρμα του ΟΠΣΚΕ. <https://app.opske.gr/>
- **3° ΕΧΟ:** Αίτηση από τον δυνητικό Τελικό Αποδέκτη στην Τράπεζα. Η ημερομηνία λήψης της εν λόγω αίτησης θα πιστοποιεί την ημερομηνία αίτησης χρηματοδότησης για το Ταμείο.

Επιπλέον, η επιχείρηση συμπληρώνει Ερωτηματολόγιο Αυτοαξιολόγησης σε 3 βασικά κριτήρια: Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και Εταιρικής Διακυβέρνησης (ESG) στην πλατφόρμα ESG Tracker by HDB, μέσω του δικτυακού τόπου <https://esgtracker.hdb.gr/>. Η συμπλήρωση του εν λόγω ερωτηματολογίου είναι απαραίτητη, προκειμένου να δύναται να υποβληθεί η αίτηση χρηματοδότησης στην Τράπεζα.

- 29. Ερώτηση:** Πότε πρέπει να συμπληρώνεται το ερωτηματολόγιο των ESG κριτηρίων από τον δυνητικό Τελικό Αποδέκτη;

Απάντηση: Ο Τελικός Αποδέκτης θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει τη διαδικασία αυτοαξιολόγησης για τα Κριτήρια ESG στο ESG Tracker της EAT <https://esgtracker.hdb.gr/> και να υποβάλλει στην Τράπεζα το ESG Tracker Performance Report σε μορφή PDF. Εναλλακτικά, κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης μπορεί να προσκομίσει επιβεβαίωση για την ολοκληρωμένη υποβολή του (Submission Confirmation σε μορφή pdf ή mail) με την ρητή υποχρέωση υποβολής του ESG Tracker Performance Report έως την υπογραφή της σύμβασης Δανείου.

- 30. Ερώτηση:** Ποιοι είναι οι χρονικοί περιορισμοί ανάμεσα σε έγκριση – υπογραφή σύμβασης και υπογραφή σύμβασης – εκταμίευσης;

Απάντηση: Όλοι οι χρονικοί περιορισμοί σε σχέση με τη ροή Έγκριση → Σύμβαση → Εκταμίευση έχουν ως κάτωθι:

- Για την Υπογραφή της Σύμβασης: **3 μήνες** από την Ημερομηνία Έγκρισης της Αίτησης από EAT
 - Για την 1^η Εκταμίευση (εφάπαξ ή 1^η τμηματική): **4 μήνες** από την Υπογραφή της Σύμβασης
 - Για την ολοκλήρωση Τμηματικών Εκταμιεύσεων: **24 μήνες** από την Ημερομηνία Υπογραφής Σύμβασης
- και για όλα τα ανωτέρω, το αργότερο έως την λήξη της Περιόδου Επιλεξιμότητας, όποια ημερομηνία έρθει πρώτη.

- 31. Ερώτηση:** Πως ελέγχονται τα μέγιστα όρια δανείων που μπορούν να δοθούν ανά Ταμείο/Υποπρόγραμμα/Δράση;

Απάντηση: Τα μέγιστα όρια δανείων που μπορούν να δοθούν ανά Ταμείο/Υποπρόγραμμα/Δράση ελέγχονται μέσω του ΠΣ της EAT σε επίπεδο ΑΦΜ, με την επιφύλαξη των ορίων Κρατικών Ενισχύσεων που ελέγχονται σε επίπεδο ενιαίας/δεδομένης επιχείρησης.

- 32. Ερώτηση:** Πως ελέγχεται το μέγιστο όριο των € 16,5 εκ. που αναφέρεται στο άρθρο 21 του ΓΑΚ;

Απάντηση: Το μέγιστο όριο των € 16,5 εκ. που αναφέρεται στο άρθρο 21 του ΓΑΚ ελέγχεται σε επίπεδο δεδομένης επιχείρησης, όπως αυτή ορίζεται στον σχετικό Κανονισμό και ειδικότερα στο Παράρτημα Ι αυτού (ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ). Σχετική μνεία έχει συμπεριληφθεί στα απαραίτητα δικαιολογητικά και, συγκεκριμένα, στη Γενική Υπεύθυνη Δήλωση που καλείται να υπογράψει ο Τελικός Αποδέκτης.

- 33. Ερώτηση:** Επιτρέπεται η προσημείωση της μόνιμης και μοναδικής κατοικίας φυσικών προσώπων – πιστούχων ή τρίτων στο Ταμείο Δανείων;

Απάντηση: Επιτρέπεται, αλλά υφίσταται περιορισμός ως προς το μέγιστο ύψος των εμπράγματων εξασφαλίσεων που μπορεί να ζητήσει η Τράπεζα, το οποίο ανέρχεται στο ύψος που δηλώνει στην αίτηση της για τη συμμετοχή στο Ταμείο και είναι δεσμευτικό για όλη τη διάρκεια της συμμετοχής της σε αυτό. Σε κάθε περίπτωση το ανώτερο ύψος

εμπράγματος εξασφαλίσεων δεν επιτρέπεται να υπερβεί το 100% του κεφαλαίου του δανείου.

- 34. Ερώτηση:** Σε περίπτωση χρηματοδότησης με κυμαινόμενο επιτόκιο, ποιο είναι το επιτόκιο βάσης για το Ταμείο Δανείων;

Απάντηση: Σε περίπτωση χρήσης κυμαινόμενου επιτοκίου, το επιτόκιο βάσης θα είναι το Euribor 3M.

- 35. Ερώτηση:** Ποια είναι η ανώτατη επιτρεπτή ένταση ενίσχυσης και τα όρια σώρευσης (εφόσον υπάρχουν), των δανείων που θα ενταχθούν στο χαρτοφυλάκιο του Υποπρογράμματος 1, Δράση 1.2; Ειδικότερα στο Παράρτημα II της με Α.Π. 249807/27.2.2024 Πρόσκλησης (σελ. 19-20) αναφέρεται: «Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ή σσωνος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.»

Απάντηση: Δεν υφίσταται ανώτατη ένταση ενίσχυσης και όρια σώρευσης στο Αρ. 21 του ΓΑΚ, παρά μόνο ανώτατο ύψος χρηματοδότησης. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το εν λόγω άρθρο θεωρούνται μη προσδιορισμένες.

- 36. Ερώτηση:** Σε ποιο Κανονισμό συμπεριλαμβάνεται ο ορισμός των midcaps;

Απάντηση: Ο ορισμός αυτός περιλαμβάνεται στην παράγραφο 2.2 «Ορισμοί», σημείο 23, στις «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προώθηση των επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου» (Ανακοίνωση της Επιτροπής 2021/C 508/01).

- 37. Ερώτηση:** Αναφορικά με δραστηριότητες Real Estate, δύναται να χρηματοδοτηθούν μέσω των προγραμμάτων του ΤΕΠΙΧ III οι κάτωθι περιπτώσεις;

1. Κατασκευή κτηρίων / γραφείων με σκοπό την ίδια χρήση
2. Κατασκευή κτηρίων / γραφείων με σκοπό την εκμίσθωση
3. Κατασκευή κτηρίων / γραφείων με σκοπό την μελλοντική μεταπώληση (χρηματοδότηση μέσω Δανείου Κεφαλαίου Κίνησης),

Απάντηση: Η χρηματοδοτική στήριξη επιχειρήσεων που στο πλαίσιο των «ίδιων» δραστηριοτήτων προβαίνουν στην αγορά γης ή ακινήτων, στην κατασκευή ή αναβάθμιση/ανακαίνιση ακινήτων με σκοπό την μεταπώληση ή την εκμίσθωση είναι επιλέξιμη η δαπάνη για την κατασκευή κτηρίων / γραφείων με σκοπό την ίδια χρήση, κατασκευή κτηρίων / γραφείων με σκοπό την εκμίσθωση, κατασκευή κτηρίων / γραφείων με σκοπό την μελλοντική μεταπώληση.

38. Ερώτηση: Δύναται να χρηματοδοτηθεί μέσω του Ταμείου Δανείων ΤΕΠΙΧ III η αγορά εταιρικών μεριδίων ή/και η εξαγορά του συνόλου μιας επιχειρηματικής μονάδας (επιχείρησης);

Απάντηση: Η εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης, καθώς ή/και του συνόλου μιας επιχειρηματικής μονάδας **δεν** συνιστά επιλέξιμη δαπάνη.

39. Ερώτηση: Δύναται να χρηματοδοτηθεί μέσω του ΤΕΠΙΧ III η αγορά άδειας ταξί, καθώς και του οχήματος;

Απάντηση: Η αγορά **νέας** άδειας ταξί είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφόσον εμπίπτει στην δραστηριότητα 49.32 του NACE 49. Ως άυλο στοιχείο ενεργητικού θα πρέπει να αποτελεί αποσβεστέο στοιχείο, να αγοράζεται σε όρους αγοράς από την αρμόδια Περιφέρεια και να περιλαμβάνεται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης επί τουλάχιστον τρία (3) έτη. Γενικά, η προμήθεια οχήματος είναι επιλέξιμη, εφόσον το μεταφορικό μέσο είναι επαγγελματικής χρήσης, **αμιγώς ηλεκτρικό**, χρησιμοποιείται για την κάλυψη αποκλειστικά των αναγκών της επιχείρησης, είναι καινούργιο, αμεταχείριστο και στην κυριότητα της επιχείρησης.

40. Ερώτηση: Οι δαπάνες για την ανάπτυξη υποδομών επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού για τον εφοδιασμό οχημάτων με ηλεκτρική ενέργεια ή ανανεώσιμο υδρογόνο, είναι επιλέξιμες;

Απάντηση: Ναι, είναι επιλέξιμες.

41. Ερώτηση: Τα πρατήρια υγρών καυσίμων δύναται να υποβάλλουν αίτημα εγκατάστασης φορτιστών ηλεκτρικών οχημάτων;

Απάντηση: Τα πρατήρια υγρών καυσίμων (βενζινάδικα) δύναται να υποβάλλουν αίτημα στο Ταμείο για επενδυτικά σχέδια που σχετίζονται μόνο με επιλέξιμες δραστηριότητες, τηρώντας με τα κατάλληλα μέσα, ξεχωριστή λογιστική παρακολούθηση και διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή διάκριση των δαπανών. Δεν είναι επιλέξιμα προς χρηματοδότηση επενδυτικά σχέδια που αφορούν στην πώληση υγρών καυσίμων και άλλων πετρελαιοειδών. Όμως, οι επιχειρήσεις αυτές με ΚΑΔ 47.30.81.01: *Λιανικό εμπόριο (πρατήριο) βενζίνης και πετρελαίου κίνησης*, μπορούν να υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης για επενδυτικά σχέδια που αφορούν άλλες δραστηριότητές τους, όπως διάθεση φορτιστών ηλεκτρικών οχημάτων, λιανική πώληση άλλων αγαθών ή υπηρεσίες πλυντηρίου αυτοκινήτου.

42. Ερώτηση: Τι ισχύει όταν μία επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους τομείς που εξαιρούνται, όσο και στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ταμείου;

Απάντηση: Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους τομείς που εξαιρούνται, όσο και στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Πρόσκλησης και των σχετικών κανονισμών, τότε τα κριτήρια επιλεξιμότητας και οι σχετικοί κανονισμοί εφαρμόζονται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς ή δραστηριότητες της δεύτερης αυτής περίπτωσης, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται, με τα κατάλληλα μέσα, ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των δαπανών, και ότι οι

δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της πρόσκλησης και των σχετικών κανονισμών στους επιλέξιμους τομείς.

- 43. Ερώτηση:** Σε περίπτωση χρηματοδότησης με Κεφάλαιο Κίνησης, μπορεί να χρηματοδοτηθεί το 100% των παραστατικών που αφορούν σε λειτουργικές δαπάνες (π.χ. μισθοδοσία, ενοίκια);

Απάντηση: Τα Κεφάλαια Κίνησης είναι Ειδικού Σκοπού και αποσκοπούν στην ανάπτυξη/επέκταση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, όπως αυτή αποτυπώνεται στο υποβληθέν επιχειρηματικό σχέδιο.

- 44. Ερώτηση:** Είναι επιλέξιμη η χρηματοδότηση επιχείρησης με δάνειο επενδυτικού σκοπού για αγορά πακέτου μετοχών εταιρείας;

Απάντηση: Όχι, δεν είναι επιλέξιμη.

- 45. Ερώτηση:** Δύναται να χρηματοδοτηθεί επιχείρηση για δευτερεύουσα επιλέξιμη δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του αν είναι επιλέξιμος ο κύριος ΚΑΔ ή/και ο ΚΑΔ με τα μεγαλύτερα έσοδα;

Απάντηση: Ναι, δύναται να χρηματοδοτηθεί επιχείρηση για δευτερεύουσα επιλέξιμη δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του αν είναι επιλέξιμος ο Κύριος ΚΑΔ ή/και ο ΚΑΔ με τα μεγαλύτερα έσοδα.

- 46. Ερώτηση:** Υπάρχει η δυνατότητα εκταμίευσης εις ολόκληρον του δανείου σε λογαριασμό όψεως της επιχείρησης με ρήτρα σταδιακής αποδέσμευσης με την υποβολή των σχετικών παραστατικών/τιμολογίων;

Απάντηση: Όχι, δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα. Οι σταδιακές/τμηματικές εκταμιεύσεις του δανείου θα πραγματοποιούνται εκάστη φορά, βάσει προσκομισθέντων παραστατικών/τιμολογίων.

- 47. Ερώτηση:** Υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στον ΚΑΔ Επένδυσης και τον Τόπο Επένδυσης;

Απάντηση: Οι ΚΑΔ ελέγχονται σε συσχέτιση με τον τόπο, οπότε θα πρέπει ο ΚΑΔ να υπάρχει καταχωρημένος και στην ΑΑΔΕ στον τόπο που καταχωρείται ως Τόπος Επένδυσης. Ειδικότερα για το Υποπρόγραμμα 2 – Δάνεια Κεφαλαίου Κίνησης Ειδικού Σκοπού, ως Τόπος Επένδυσης δηλώνεται η έδρα της επιχείρησης.

- 48. Ερώτηση:** Η συμπλήρωση του πίνακα Οικονομικών Προβλέψεων στο Επιχειρηματικό Σχέδιο (Business Plan) είναι υποχρεωτική και διαφέρει ανάλογα με κάθε Υποπρόγραμμα/Δράση;

Απάντηση: Η συμπλήρωση του πίνακα Οικονομικών Προβλέψεων είναι υποχρεωτική και αυτό ισχύει για όλες τις Δράσεις του Ταμείου Δανείων ΤΕΠΙΧ III.

49. Ερώτηση: Τι πρέπει να καταχωρείται στα οικονομικά στοιχεία μιας νεοσύστατης εταιρείας;

Απάντηση: Σε περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι οποίες δεν έχουν ακόμα κλεισμένες οικονομικές χρήσεις, δύναται να ζητηθούν, σε περίπτωση διπλογραφικού συστήματος, περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α και ισοζύγια (με σφραγίδα της εταιρείας) και σε περίπτωση απλογραφικού συστήματος, καταστάσεις εσόδων-εξόδων. Όπου δεν διατίθενται οικονομικά στοιχεία, συμπληρώνετε μηδέν.

50. Ερώτηση: Στις Υπεύθυνες Δηλώσεις (Υ/Δ) για το ΤΕΠΙΧ III στο πεδίο της υπογραφής αναγράφει «γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr».: :

- a. Απαιτείται γνήσιο υπογραφής από Δημόσια Αρχή;
- b. Στο πεδίο «Στοιχεία Εκπροσώπου» θα πρέπει να αναγραφούν εκ νέου τα στοιχεία του εκπροσώπου, δεδομένου ότι έχουν αναγράφει παραπάνω στον πίνακα;

Απάντηση: Αναφορικά με τις Υπεύθυνες Δηλώσεις σημειώνονται τα κάτωθι, ανά περίπτωση:

- a. Εάν δεν συμπληρωθεί η υπεύθυνη δήλωση από GOV, τότε το γνήσιο της υπογραφής μπορεί να τεθεί σε οποιοδήποτε ΚΕΠ.
- b. Τα στοιχεία θα πρέπει να αναγραφούν εκ νέου.

Γ. Πρόσθετα ερωτήματα ΕΧΟ

- 51. Ερώτηση:** Πώς μεταφράζεται για τους ΕΧΟ η υποχρέωση «να καταβληθεί κάθε προσπάθεια από την ΕΑΤ και το τραπεζικό σύστημα για τη γεωγραφική κάλυψη των περιφερειών της χώρας», όπως περιγράφεται στην Α.Π. 249807/27.2.2024 Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και αν υφίσταται επίσημη καταγεγραμμένη γεωγραφική κατανομή?

Απάντηση: Σε επίπεδο πράξης Σύστασης Ταμείου Χαρτοφυλακίου ΤΕΠΙΧ III υφίσταται κατανομή της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης σε κατηγορίες περιφέρειας, ειδικότερα στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες και Περιοχές Μετάβασης (Αττική & Νότιο Αιγαίο) σε αναλογία 78%-22%. Οι ΕΧΟ θα πρέπει να παρακολουθούν την απορρόφηση των πόρων ανά Κατηγορία Περιφερειών, και να ενεργούν κατάλληλα (π.χ. μέσω ειδικών ενεργειών δημοσιότητας και προώθησης) για τη διοχέτευση δανείων στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες, έτσι ώστε να επιτευχθεί το δυνατό περισσότερο η εν λόγω κατανομή.

- 52. Ερώτηση:** Πώς θα πραγματοποιείται η αξιολόγηση των εγκεκριμένων από τους ΕΧΟ αιτήσεων στην ΕΑΤ;

Απάντηση: Οι αιτήσεις θα αξιολογούνται με τη σειρά που θα λαμβάνονται από την ΕΑΤ και η διαδικασία εγκρίσεων ολοκληρώνεται με την λήψη και έγκριση από την ΕΑΤ της τελευταίας χρονικά αίτησης που «χωράει» στον συνολικό διαθέσιμο προϋπολογισμό του Ταμείου, όπως ισχύει στα υπόλοιπα Ταμεία Συγχρηματοδότησης. Το σύστημα σταδιακής αποδέσμευσης πόρων θα εφαρμοστεί μέσω καθορισμού **ημερήσιου ορίου εγκρίσεων ανά ΕΧΟ**, το οποίο θα εφαρμόζεται στο άθροισμα των πόρων συμμετοχής του Ταμείου στα υποβληθέντα προς έγκριση δάνεια (πόροι κεφαλαίου συμμετοχής Ταμείου στο δάνειο και προϋπολογισμένο συνολικό ποσό επιδοτούμενων τόκων). Το ημερήσιο όριο θα ανανεώνεται καθημερινά και τυχόν υπόλοιπα δεν θα μεταφέρονται την επόμενη ημέρα. Αιτήσεις που θα υπερβαίνουν το ημερήσιο όριο θα απορρίπτονται και θα πρέπει να υποβληθούν εκ νέου.

Το ημερήσιο όριο εγκρίσεων ανά ΕΧΟ ορίζεται στο ύψος των 4 εκ. ευρώ (συμμετοχή Ταμείου στο κεφάλαιο και επιδοτούμενοι τόκοι).

Π.χ. αν κάνουμε την παραδοχή ότι το 70% των δανείων που υποβάλλονται για έγκριση δικαιούνται επιδότηση επιτοκίου προκύπτει ότι: από τα 4 εκ. ευρώ του ημερήσιου ορίου, τα 3,76 εκ. θα αφορούν σε δανειακό κεφάλαιο και περίπου οι 240 χιλ. ευρώ στην κάλυψη επιδοτούμενων τόκους. Κατ' επέκταση το εκτιμώμενο μέγιστο ύψος των εγκεκριμένων δανείων ανά ΕΧΟ ανά ημέρα δύναται να κυμανθεί από 9,2 έως 9,5 εκ. ευρώ.

Σε κάθε περίπτωση, ο υπολογισμός και ο έλεγχος θα βασίζεται **στα ποσά που αντιστοιχούν στο Ταμείο.**

- 53. Ερώτηση:** Διευκρινίσετε τη διαδικασία αποστολής WS4, σύμφωνα με το νέο τρόπο που για πρώτη φορά εφαρμόζεται στην παρούσα δράση, καθώς κατανοούμε ότι κάθε Τράπεζα (το σύνολο των 12), αποστέλλει προς έγκριση – υπαγωγή αιτήματα έως του ποσού των €10εκ. αθροιστικά την ημέρα και αιτήματα που υπερβαίνουν το ποσό αυτό θα απορρίπτονται.

Απάντηση: Τα αιτήματα που αποστέλλονται από κάθε Τράπεζα ημερησίως (WS4 εντός του χρονικού διαστήματος 9.00- 5.00 και με την προϋπόθεση ότι περνούν όλους τους υπόλοιπους συστημικούς ελέγχους) γίνονται αποδεκτά εφόσον σε επίπεδο εγκρίσεων δεν ξεπερνούν αθροιστικά το ποσό των 4 εκ. ευρώ σε όρους συμμετοχής Ταμείου (40% του δανείου και επιδοτήσεις επιτοκίου). Το ακριβές ποσό σε όρους ύψους δανείων δεν είναι γνωστό γιατί δεν γνωρίζουμε εκ των προτέρων τα αιτούμενα ποσά των επιδοτούμενων τόκων.

Το 1ο αίτημα δανείου που θα περιλαμβάνει ποσό συμμετοχής Ταμείου (40% και αιτούμενοι επιδοτούμενοι τόκοι) το οποίο αθροισμένο με τα αντίστοιχα ποσά των εγκεκριμένων αιτημάτων ξεπερνά το ποσό των 4 εκ. ευρώ, απορρίπτεται, λαμβάνει απάντηση WS5 «Έχει ξεπεραστεί ο προϋπολογισμός της τράπεζας για σήμερα» και πρέπει να υποβληθεί εκ νέου την επόμενη.

- 54. Ερώτηση:** Πώς προβλέπεται να δρομολογηθούν αιτήματα για τυχόν αδιάθετο προϋπολογισμό; Σε ένα κοινό π/υ για όλους FIFO ή υπάρχει διαφορετικός σχεδιασμός. Επίσης προβλέπεται να προχωρήσουμε άμεσα, ή θα μεσολαβήσουμε κάποιες μέρες εκκαθάρισης;

Απάντηση: Ο π/υ είναι εξ αρχής κοινός για όλους, δεν υφίσταται κατάτμηση και διαμοιρασμός με δέσμευση π/υ ανά ΈΧΟ, ώστε να προκύψει αδιάθετος προϋπολογισμός σε κάποιον από τους συμμετέχοντες. Υφίσταται λοιπόν ΚΟΙΝΟΣ Π/Υ αλλά ανώτατο όριο εγκρίσεων ανά ΕΧΟ ημερησίως. Αν κάποιος ΕΧΟ δεν κάλυψε το ημερήσιο όριο του, το υπόλοιπο δεν παραμένει διαθέσιμο για αξιοποίηση μόνο από αυτόν, αλλά την επόμενη μέρα αξιοποιείται εκ νέου από το σύνολο των ΕΧΟ.

Η διαδικασία ολοκληρώνεται τη στιγμή που ο κοινός αυτός ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ π/υ του Ταμείου καλύπτεται από τις ΣΥΝΟΛΙΚΑ εγκεκριμένες αιτήσεις. Αδιάθετος π/υ μπορεί να προκύψει σε δεύτερο χρόνο π.χ. με ακυρώσεις αιτήσεων. Δεν προβλέπεται τήρηση αιτήσεων «υπό αξιολόγηση» κατά την ολοκλήρωση των εγκρίσεων. Εφόσον τυχόν αδιάθετος π/υ μετά από κάποιο διάστημα κριθεί αξιόλογο ποσό, δύναται να ενεργοποιηθεί η διαδικασία υποδοχής αιτήσεων εκ νέου.

- 55. Ερώτηση:** Εάν μία επιχείρηση λάβει δάνειο € 10 εκ. από το Ταμείο Εγγυοδοσίας και € 8 εκ. από το Ταμείο Δανείων, τίθεται θέμα υπέρβασης του ορίου σώρευσης; Από ποιον διενεργείται ο έλεγχος; Κατανοούμε ότι θα διενεργείται από την ΕΑΤ, καθώς ενδέχεται τα δάνεια να έχουν δοθεί από διαφορετικές Τράπεζες;

Απάντηση: Έχει προβλεφθεί σχετική μνεία μέσω των απαραίτητων δικαιολογητικών και, συγκεκριμένα, στη Γενική Υπεύθυνη Δήλωση που καλείται να υπογράψει ο δυνητικός Τελικός Αποδέκτης. Σημειώνεται ότι το όριο των 16,5 εκ. ευρώ αφορά ανοικτό υπόλοιπο δανείων που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο χρηματοδοτήσεων επιχειρηματικού κινδύνου στο επίπεδο της δεδομένης επιχείρησης, δηλ. της επιχείρησης όπως αυτή ορίζεται για τον έλεγχο του μεγέθους της, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. ΕΕ 651/2014 (Ορισμός ΜΜΕ).

56. Ερώτηση: Παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι, η εισφορά του Ν. 128/75 βαρύνει μόνο το 60% του δανείου που προέρχεται από τα κεφάλαια των ΕΧΟ και μεσοσταθμικά θα ανέλθει σε 0,36%.

Απάντηση: Επιβεβαιώνεται ότι, η εισφορά του Ν. 128/75 βαρύνει μόνο το 60% του δανείου που προέρχεται από τα κεφάλαια των ΕΧΟ.

57. Ερώτηση: Πώς θα ελέγχεται η προβληματικότητα ή μη των δυνητικών Δικαιούχων α) στις Μικρές και Πολύ Μικρές και β) στις Μεσαίες επιχειρήσεις;

Απάντηση: Η Προβληματική Επιχείρηση ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης άρθρο 2, σημείο 18 και θα διατεθεί ως Παράρτημα στην Επιχειρησιακή Συμφωνία μεταξύ της ΕΑΤ και των ΕΧΟ. Επιπρόσθετα, σας παραπέμπουμε στο Εγχειρίδιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ για τον ορισμό των προβληματικών και την αξιολόγηση βάσει δεικτών, όπως είναι αναρτημένο στο site της ΕΑΤ:

https://hdb.gr/wp-content/uploads/2021/06/Provlmatiki_epix_Orismos_update_2.pdf

58. Ερώτηση: Στο Παράρτημα II της με Α.Π. 249807/27.2.2024 Πρόσκλησης (σελ. 11) αναφέρεται για τις Επιλέξιμες Δαπάνες: «Οι δαπάνες αφορούν την υλοποίηση του υποβληθέντος επενδυτικού σχεδίου της επιχείρησης, όπως αυτό περιλαμβάνεται στο Business Plan, και δεν έχουν πραγματοποιηθεί (εξόφληση τιμολογίων) πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στον ΕΧΟ. Γίνονται δεκτά τιμολόγια επί πιστώσει ημερομηνίας έως και 6 μήνες πριν την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης στον ΕΧΟ.»

A. Έστω τιμολόγιο που έχει εκδοθεί 3 μήνες πριν την υποβολή του αιτήματος στην Τράπεζα και έχει εξοφληθεί μερικώς. Παρακαλούμε να διευκρινιστεί αν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη και μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το Πρόγραμμα, το ανεξόφλητο μέρος του ως άνω τιμολογίου.

B. Δύναται να χρηματοδοτηθεί τιμολόγιο το οποίο έχει εξοφληθεί μετά την αίτηση στον ΕΧΟ και κατά την εκταμίευση το αντίστοιχο ποσό να διοχετευθεί στον όψεως της επιχείρησης;

Απάντηση:

A. Το ανεξόφλητο μέρος τιμολογίου επί πιστώσει με έκδοση έως 6 μήνες πριν την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης στον ΕΧΟ, δύναται να αποτελέσει επιλέξιμη δαπάνη.

B. Για τα τιμολόγια έκδοσης μετά την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης στον ΕΧΟ ισχύουν τα ακόλουθα:

- Εάν τα τιμολόγια είναι εξοφλημένα το προϊόν της εκταμίευσης πιστώνεται στον λογαριασμό όψεως του Τελικού Αποδέκτη.
- Εάν τα τιμολόγια είναι εν όλω ή εν μέρει ανεξόφλητα (επί πιστώσει), το προϊόν της εκταμίευσης που αφορά στο ανεξόφλητο επιλέξιμο ποσό πιστώνεται στον εκδότη του χρηματοδοτούμενου παραστατικού.

- 59. Ερώτηση:** Στο Παράρτημα II της με Α.Π. 249807/27.2.2024 Πρόσκλησης (σελ. 19-20) αναφέρεται: «Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ή σσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.»

Παρακαλούμε να μας γνωρίσετε ποια είναι η ανώτατη επιτρεπτή ένταση ενίσχυσης και τα όρια σώρευσης (εφόσον υπάρχουν), των δανείων που θα ενταχθούν στο χαρτοφυλάκιο του Υποπρογράμματος 1 Δράση 1.2.

Απάντηση: Δεν υφίσταται ανώτατη ένταση ενίσχυσης και όρια σώρευσης στο Αρ. 21 του ΓΑΚ, παρά μόνο ανώτατο ύψος χρηματοδότησης. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το εν λόγω άρθρο θεωρούνται μη προσδιορίσιμες οπότε εμπίπτουν στις πρόνοιες της επόμενης παραγράφου.

- 60. Ερώτηση:** Στο Παράρτημα II της με Α.Π. 249807/27.2.2024 Πρόσκλησης (σελ. 20) αναφέρεται: «Οι ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες που απαλλάσσονται βάσει του άρθρου 21, μπορούν να σωρεύονται με οποιαδήποτε άλλη κρατική ενίσχυση με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες. Οι ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρεύονται με οποιοδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες, μέχρι το υψηλότερο σχετικό όριο συνολικής χρηματοδότησης που καθορίζεται με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης από τον παρόντα ή άλλο κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.»

Παρακαλούμε να μας γνωρίσετε α) ποιο είναι το υψηλότερο όριο συνολικής χρηματοδότησης και β) πώς ορίζονται οι προσδιορίσιμες και οι μη προσδιορίσιμες δαπάνες.

Απάντηση: Τα ανώτατα όρια χρηματοδότησης στο πλαίσιο της πρόσκλησης αναφέρονται στο Παράρτημα II αυτής στην ενότητα “2.2. Ειδικοί Όροι του Ταμείου” και συγκεκριμένα στο σημείο “Υψος Δανείου”. Τα ανώτατα όρια χρηματοδότησης που ορίζει το Αρ. 21 του Καν. 651/2014 αναφέρονται στην παράγραφο 8 του Άρθρου, σύμφωνα με την οποία «Το συνολικό εκκρεμές ποσό της επένδυσης χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου που αναφέρεται στην παράγραφο 5 δεν υπερβαίνει τα 16,5 εκατ. EUR ανά επιλέξιμη επιχείρηση, στο πλαίσιο οποιουδήποτε μέτρου χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου».

- 61. Ερώτηση:** Δύναται να χρηματοδοτηθεί μέσω του ΤΕΠΙΧ III η αγορά φαρμακείου (άδεια και εξοπλισμός);

Απάντηση: Ο ΓΑΚ ενισχύει δαπάνες που σχετίζονται με αρχική επένδυση και σε αυτές τις περιπτώσεις ενισχύεται η επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε σχέση με τη δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης, την επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας επιχειρηματικής εγκατάστασης σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτή ή τη θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης

επιχειρηματικής εγκατάστασης. Στις περιπτώσεις που η αρχική επένδυση δημιουργεί νέα οικονομική δραστηριότητα, οι ενισχυόμενες ενέργειες αφορούν στη δημιουργία νέας εγκατάστασης ή τη διαφοροποίηση της δραστηριότητας μιας εγκατάστασης, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα δεν είναι ίδια ή παρεμφερής με τη δραστηριότητα που ασκείτο προηγουμένως στην εγκατάσταση. Σημειώνεται ότι, για το εν λόγω ερώτημα αναμένονται περαιτέρω οδηγίες από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή.

- 62. Ερώτηση:** Στις μη επιλέξιμες δραστηριότητες για όλες τις Δράσεις αναφέρεται: «Επιπρόσθετα, δεν είναι επιλέξιμες στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους κάτωθι τομείς: • Εξόρυξη λιγνίτη, λιθάνθρακα, την άντληση πετρελαίου, άντληση και παραγωγή φυσικού αερίου, παραγωγή υδρογονανθράκων και παραγώγων τους και οποιαδήποτε άλλη επενδυτική δραστηριότητα που αφορά τα εν λόγω προϊόντα (μεταφορά, διακίνηση, πώληση κοκ), συμπεριλαμβανομένου της προμήθειας οχημάτων συμβατικών καυσίμων.», ενώ από στη λίστα των επιλέξιμων ΚΑΔ συμπεριλαμβάνεται ο κωδικός 47.30.81.01 που αφορά σε «Λιανικό εμπόριο (πρατήριο) βενζίνης και πετρελαίου κίνησης». Τι ισχύει;

Απάντηση: Σύμφωνα με την πρόσκληση του Ταμείου Δανείων ΤΕΠΙΧ III «Εξαιρέσεις Δραστηριοτήτων Επιχειρήσεων»: «Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους τομείς που εξαιρούνται όσο και στους τομείς που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής της πρόσκλησης και των σχετικών κανονισμών, τότε τα κριτήρια επιλεξιμότητας και οι σχετικοί κανονισμοί εφαρμόζονται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς ή δραστηριότητες της δεύτερης αυτής περίπτωσης, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται, με τα κατάλληλα μέσα, ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των δαπανών, και ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της πρόσκλησης και των σχετικών κανονισμών στους επιλέξιμους τομείς.». Αναφορικά με την επιλεξιμότητα του κωδικού πρατηρίων λιανικής πώλησης καυσίμων -47.30.81.01-, επιβεβαιώνεται ότι ισχύει. (δείτε και σχετικό ερώτημα 41)

- 63. Ερώτηση:** Αναφορικά με το «WS15. FLOAT_RATE (ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ / Επιτόκιο Τράπεζας ANEY συμμετοχής EAT)» και το «WS4.13: Bank Interest Rate», τι αναμένεται να αποστέλλεται;

Παράδειγμα: Έστω επιτόκιο της Τράπεζας για τα κεφάλαιά της 6,8%, τότε WS4.15 Float Rate= 6,8% = WS4.13: Bank Interest Rate;

Απάντηση:

WS4.13 Bank_Interest_Rate -> Επιτόκιο Επιχείρησης/πελάτη χρήση ως: Σταθερό ή Spread για Κυμαινόμενο -> Αφορά το Σταθερό ή μόνο το spread του Κυμαινόμενου επιτοκίου για το μέρος του Δανείου που αντιστοιχεί στον EXO (ήτοι στο 60%), χωρίς να λαμβάνεται υπόψη τυχόν επιδότηση επιτοκίου από το Ταμείο. Θα πρέπει να περιλαμβάνει μείωση των 25 bps κατ' ελάχιστον σε σχέση με το Float Rate (WS4.15).

WS4.15 Float_Rate -> Επιτόκιο Επιχείρησης/πελάτη χρήση ως: Σταθερό ή Spread για Κυμαινόμενο Επιτόκιο εκτός Ταμείου -> Αφορά το σταθερό ή το spread του Κυμαινόμενου επιτοκίου για το μέρος του Δανείου που αντιστοιχεί στον EXO (ήτοι στο 60%), που θα πρόσφερε ο EXO στον πελάτη εκτός Ταμείου.

Πάντα θα πρέπει να ισχύει η συνθήκη **WS4.15 > WS4.13** κατά τουλάχιστον 25 bps ή περισσότερο.

Σύμφωνα με το παράδειγμα, θα πρέπει να ισχύει: Εάν WS4.15 Float Rate = 6,80%, τότε WS4.13: Bank Interest Rate \leq 6,55%.

- 64. Ερώτηση:** Σχετικά με το **WS4.25 ΚΑΔ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ**, κατανόησή μας είναι ότι για τις δράσεις T3L1.1 & T3L1.2 θα αποστέλλεται ο ΚΑΔ της επένδυσης, ενώ για τη Δράση T3L2.1 θα αποστέλλεται ο ΚΑΔ με τα μεγαλύτερα Ακαθάριστα έσοδα. Παρακαλούμε για την επιβεβαίωσή σας.

Απάντηση: Για τις δράσεις T3L1.1 & T3L1.2 στο Πεδίο WS4.25 θα καταχωρείται ο ΚΑΔ στον οποίο υλοποιείται η επένδυση, ενώ για τη δράση T3L2.1 στο πεδίο αυτό θα καταχωρείται ο επιλέξιμος ΚΑΔ που διαθέτει η επιχείρηση, και σχετίζεται με το κατατεθειμένο επιχειρηματικό σχέδιο. Σημειώνεται ότι στην δράση T3L2.1 (Κεφαλαίων Κίνησης) ο επιλέξιμος ΚΑΔ που θα χρησιμοποιηθεί θα πρέπει να υφίσταται στην έδρα της επιχείρησης, αφού αυτή προσδιορίζει τον Τόπο Επένδυσης.

- 65. Ερώτηση:** Τι θα πρέπει να αποστέλλεται στο πεδίο WS4.54;

Απάντηση: Στο πεδίο CdKad -> ΚΑΔ Επιχείρησης προτείνεται να αποστέλλεται ο κύριος ΚΑΔ της Επιχείρησης. Επισημαίνεται ότι δεν γίνεται έλεγχος επιλεξιμότητας στο συγκεκριμένο πεδίο.

- 66. Ερώτηση:** Ο «ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (TYPE_FIN_DATA)» είναι υποχρεωτικός ως προς τη συμπλήρωσή του;

Απάντηση: Ναι. Τα Οικονομικά Στοιχεία της Επιχείρησης και του Προσωπικού συμπληρώνονται για τα 3 τελευταία έτη και σε περίπτωση που δεν διατίθενται οικονομικά στοιχεία 3 ετών, θα πρέπει να αποστέλλονται τα αντίστοιχα πεδία με μηδενικές τιμές.

- 67. Ερώτηση:** Για τα άυλα τιμολόγια, δύναται να θεωρηθεί ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί από αλλού, εφόσον πραγματοποιείται η σφράγιση τους; Το εν λόγω έχει αντικατασταθεί από κάποια αντίστοιχη ηλεκτρονική μέθοδο;

Απάντηση: Θα παρακολουθείται από τον ΕΧΟ κατά δήλωση του τελικού αποδέκτη.

- 68. Ερώτηση:** Το WS7.29 (ημερομηνία έναρξης επιδοτούμενων τόκων) αποστέλλεται προ της εκταμίευσης. Καταχωρούμε την ημερομηνία κατά προσέγγιση ή υπάρχει κάποια άλλη επιλογή για την καταχώρησή της;

Απάντηση: Δεν απαιτείται η συμπλήρωση του εν λόγω πεδίου.

- 69. Ερώτηση:** Σε περίπτωση που το Base Rate της χώρας αλλάξει μεταξύ δύο μηνών, χρειάζεται να γίνει κάποιος επανυπολογισμός του ΑΙΕ; Αν ναι, ποιο είναι το κρίσιμο σημείο; Η υπογραφή της σύμβασης;

Απάντηση: Κρίσιμο είναι να πραγματοποιηθεί επαναυπολογισμός του ΑΙΕ σε περιπτώσεις όπου το base rate (όπως αυτό αντλείται από το http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html) αλλάξει στο διάστημα μεταξύ έγκρισης και υπογραφής της σύμβασης, καθώς αυτό διαφοροποιεί το ΑΙΕ του δανείου. Αλλαγή των base rates μετέπειτα της υπογραφής σύμβασης (και πριν την εκταμίευση του δανείου), δεν απαιτεί επαναυπολογισμό του ΑΙΕ.

- 70. Ερώτηση:** Στο Άρθρο 3.2, § 3.2.1. σχετικά με τα κριτήρια Επιλεξιμότητας Τ.Α., γίνεται αναφορά μεταξύ άλλων σε: «[...] Επιπλέον, δεν παρουσιάζουν στοιχεία αφερεγγυότητας, σύμφωνα με τα τηρούμενα στοιχεία της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ, τόσο κατά τον χρόνο υποβολής αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μέσω του ΚΥC της ΕΑΤ, όσο και κατά τον χρόνο εκταμίευσης των δανείων.».

Δεδομένου ότι κατά τον χρόνο υποβολής αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μέσω του ΚΥC της ΕΑΤ, ο έλεγχος αφερεγγυότητας διενεργείται από την ΕΑΤ, παρακαλούμε να μας επιβεβαιώσετε ότι και κατά τον χρόνο εκταμίευσης των δανείων ο έλεγχος θα διενεργείται από πλευράς σας.

Απάντηση: Ο όρος αυτός περιλαμβάνεται και στην Πρόσκληση προς ΕΧΟ. Η απαίτηση αφορά τον έλεγχο μη ύπαρξης στοιχείων αφερεγγυότητας του τελικού αποδέκτη κατά την αίτηση/αξιολόγηση και εκταμίευση των δανείων, ο οποίος διενεργείται από τον ΕΧΟ και στα δύο στάδια.

- 71. Ερώτηση:** Σχετικά με τον έλεγχο σώρευσης ενισχύσεων και τη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθεί η Τράπεζα, κατανοούμε ότι καταγράφεται πλήρως και ορθά στο άρθρο 15. Συγκεκριμένα, στους όρους του εν λόγω άρθρου περιγράφεται η διαδικασία όπως έχει ακολουθηθεί μέχρι σήμερα και για τα προγενέστερα προγράμματα χρηματοδότησης της ΕΑΤ, ενώ ειδικά στα άρθρα 15.9 και 15.10 καταγράφεται ρητά ότι η ΕΑΤ τηρεί διεπαφή με το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ) προκειμένου να επιβεβαιωθεί η τήρηση του ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και μεταφέρει το αποτέλεσμα της επιβεβαίωσης του ΠΣΣΕΗΣ στην Τράπεζα.

Ως εκ τούτου, τα αναφερόμενα στα άρθρα 10.1 (§10.1.2) και 11.2 (§ 11.2.2) σχετικά με ενέργειες που καλείται να προβαίνει η Τράπεζα αναφορικά με τον έλεγχο σώρευσης ενισχύσεων, ιδίως στα πληροφορικά συστήματα ΟΠΣΚΕ και ΠΣΣΕΗΣ, θεωρούμε ότι είναι εκ των ουκ άνευ και δεν επηρεάζουν τη διαδικασία που ακολουθεί πάντοτε η Τράπεζα για τον έλεγχο σώρευσης ενισχύσεων ούτε απαιτούν νέες υλοποιήσεις διεπαφών με τα πληροφορικά συστήματα ΟΠΣΚΕ και ΠΣΣΕΗΣ.

Απάντηση: Αναφέρονται στα στοιχεία που υποβάλλονται ούτως ή άλλως μέσω των ανταλλασσόμενων αρχείων ή τυχόν άλλα πρόσθετα στοιχεία ζητηθούν για τις ανάγκες οποιουδήποτε ελέγχου ή απαίτησης ανάρτησης. Δεν δημιουργούν πρόσθετη υποχρέωση ελέγχου για τη σώρευση πέραν αυτών που ήδη περιγράφονται και εφαρμόζονται. Σημειώνεται ότι, πέραν των διεπαφών και της αποστολής του στοιχείου ΑΙΕ στην ΕΑΤ μέσω για την καταχώρησή του στο ΠΣΣΚΕΗΣ, η Τράπεζα παραλαμβάνει τη σχετική Δήλωση σώρευσης De minimis από τον πελάτη, τα στοιχεία της οποίας δύναται να επιβεβαιώσει και μέσω του ανοικτού συστήματος του www.sorefsis.gr.

72. Ερώτηση: Στο Παράρτημα 4 (Επιχειρηματικό Σχέδιο) στην Ενότητα 3 (ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ): στον πίνακα προβλέψεων δεν υπάρχει πεδίο προς συμπλήρωση για τις ΕΜΕ της επιχείρησης μετά τη λήψη της χρηματοδότησης. Εν τούτοις, στο WS04 είναι υποχρεωτικό να σας αποσταλεί ο "Πίνακας Οικονομικών Προβλέψεων επόμενων ετών" στον οποίο σύμφωνα με τις Προδιαγραφές επικοινωνίας προβλέπεται το πεδίο WS4.85 (EMPLOYEE FORECAST). Εξ' όσων κατανοούμε, η γνωστοποίηση των ΕΜΕ επόμενων ετών δεν αποτελεί απαίτηση για το παρόν πρόγραμμα και ως εκ τούτου στο πεδίο WS4.85 του WS04 θα αποστέλλονται μηδενικές τιμές από πλευράς της τράπεζας. Παρακαλούμε να επιβεβαιώσετε την κατανόηση μας.

Απάντηση: Δεν υπάρχει απαίτηση συμπλήρωσης του WS4.85.

73. Ερώτηση: Στον όρο 3.2.1 «Κριτήρια Επιλεξιμότητας Τελικού Αποδέκτη έχει καταγραφεί στα κριτήρια επιλεξιμότητας για όλες τις Δράσεις ότι «Πληρούν τις προϋποθέσεις του αρ. 1 (Κεφάλαιο Ι) του ΓΑΚ και των αντίστοιχων προϋποθέσεων που ισχύουν ανάλογα με το Υποπρόγραμμα». Δεδομένου ότι οι δράσεις T3L1.1 & T3L2.1 αφορούν στο καθεστώς de minimis, παρακαλούμε όπως διευκρινιστεί ποια είναι η σχετική απαίτηση ελέγχου.

Απάντηση: Για τις Δράσεις που υλοποιούνται μέσω De minimis δεν υφίσταται η συγκεκριμένη απαίτηση.

74. Ερώτηση: Στον όρο 4.3.4 αναγράφεται «Ο ΕΧΟ υποχρεούται να αποδώσει στην ΕΑΤ τα ποσά προς επιστροφή και Ανάκτηση και τυχόν άλλα έσοδα που δημιουργήθηκαν, όπως προβλέπεται στον όρο 4.3.2. στο Λογαριασμό Επιστροφών της ΕΑΤ, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία καταβολής των ποσών στον ΕΧΟ». Παρακαλούμε όπως, διευκρινιστεί σε ποια τυχόν άλλα έσοδα αναφέρεστε.

Απάντηση: Αφορά κυρίως τους τόκους και αναλογούντες τόκους υπερημερίας, αλλά και οποιοδήποτε τυχόν άλλο πόσο μπορεί να υπάρχει ως έσοδο κατά τη στιγμή διαπίστωσης του Γεγονότος Μη Επιλεξιμότητας/παρατυπίας και πρέπει να επιστραφεί.

75. Ερώτηση: Όσον αφορά το δικαιολογητικό «Ενημερωτικό Σημείωμα Επιχειρηματιών και Νόμιμων Εκπροσώπων Επιχειρήσεων» διαπιστώνουμε ότι το πρότυπο αναφέρεται σαν ενημέρωση Τελικού Αποδέκτη. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο στην περίπτωση Φυσικών Προσώπων Επαγγελματιών ή Ατομικών Επιχειρήσεων, όπου το φυσικό πρόσωπο που θα υπογράψει ταυτίζεται με τον Τελικό Αποδέκτη.

Απάντηση: Το εν λόγω δικαιολογητικό θα πρέπει να λαμβάνεται υπογεγραμμένο τόσο από τον επιχειρηματία για περιπτώσεις Φυσικών Προσώπων Επαγγελματιών ή Ατομικών Επιχειρήσεων όσο και από το/τους νόμιμο/ους εκπρόσωπο/ους της επιχείρησης για περιπτώσεις Νομικών Προσώπων.

76. Ερώτηση: Αναφορικά με την πλατφόρμα KYC και το πεδίο «Ενεργητικό (τελευταίας κλεισμένης χρήσης)», τι αναμένεται να συμπληρωθεί για περιπτώσεις επιχειρήσεων με Β' κατηγορίας βιβλία;

Απάντηση: Το πεδίο «Ενεργητικό (τελευταίας κλεισμένης χρήσης)» για περιπτώσεις επιχειρήσεων με Β' κατηγορίας βιβλία μπορεί να συμπληρωθεί με μηδέν (0), καθώς αφορά μόνο περιπτώσεις επιχειρήσεων με Γ' κατηγορίας βιβλία. Επισημαίνεται ότι, στο ΚΥC δεν υφίσταται έλεγχος ως προς την ορθότητα συμπλήρωσης του πεδίου, οπότε και δεν θα δημιουργήσει πρόβλημα στην καταχώρηση και υποβολή της αίτησης.

- 77. Ερώτηση:** Επιχείρηση με ΚΑΔ 49393000 πρόκειται να επενδύσει σε αγορά τουριστικού λεωφορείου. Δεδομένου ότι τα εν λόγω οχήματα είναι βενζινοκίνητα και δεν υπάρχει τεχνολογία ηλεκτροκίνησης, η αγορά του αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη;»

Απάντηση: Όχι, η αγορά οχημάτων που δεν είναι αμιγώς ηλεκτροκίνητα δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη

- 78. Ερώτηση:** Υπάρχει κάποιος ορισμός/περιορισμός του είδους των συμβατικών οχημάτων που δεν είναι επιλέξιμα ώστε να μπορέσουμε να δώσουμε σαφείς οδηγίες ως προς τις επιλέξιμες δαπάνες; Οποιοδήποτε όχημα με συμβατικά καύσιμα, ανεξαρτήτως ρύπων, ακόμα και εάν δεν υφίσταται αντίστοιχη παραγωγή οχήματος ως ηλεκτροκίνητου, αποτελεί μη επιλέξιμη δαπάνη;

Απάντηση: Σύμφωνα με τον (ΕΕ) 1058/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής, επιλέξιμα προς χρηματοδότηση είναι αποκλειστικά οχήματα που ΔΕΝ χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα. Ως εκ τούτου, η αγορά οχημάτων που δεν είναι αμιγώς ηλεκτροκίνητα (συμπεριλαμβανομένων και των Plug-In υβριδικών οχημάτων) δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη. Το ίδιο ισχύει και για αυτοκινούμενα οχήματα που υπάγονται στην κατηγορία του εξοπλισμού.

- 79. Ερώτηση:** Οι εργοδοτικές εισφορές που αφορούν στο μισθολογικό κόστος που σχετίζεται με την ανάπτυξη ή επέκταση των δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης είναι επιλέξιμη δαπάνη στο Υποπρόγραμμα 2/Δράση 2.1;

Απάντηση: Οι εργοδοτικές εισφορές ανήκουν στην κατηγορία των εισφορών που σύμφωνα με το Παράρτημα II της με Α.Π. 249807/27.2.2024 Πρόσκλησης είναι μη επιλέξιμες δαπάνες.

- 80. Ερώτηση:** Στις Προβλέψεις Οικονομικών Στοιχείων έχουν παραλειφθεί οι ΕΜΕ παρότι ζητούνται στον αντίστοιχο πίνακα των ανταλλασσόμενων αρχείων (WS4). Επίσης, παρακαλούμε όπως επιβεβαιωθεί ότι μία Νεοσύστατη Επιχείρηση με μηδενικά οικονομικά στοιχεία στο 2023 θα δηλώσει μόνο προβλέψεις για τα επόμενα δύο έτη.

Απάντηση: Τόσο στο Business Plan όσο και στον αντίστοιχο Πίνακα της αίτησης στο corefs (WS4.85), δεν απαιτείται η συμπλήρωση προβλέψεων που αφορούν στις ΕΜΕ. Όσον αφορά στις Νεοσύστατες επιχειρήσεις, για τα οικονομικά στοιχεία παραπέμπουμε στην ερώτηση 49.